

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Epistola Synodica ab Episcopis qui eo conuenerant, ad Imperatorem
Constantium conscripta. Cap. XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

asperfi, reliquam episcoporum in vnum coactorum multitudinem suis præstigiis in fraudem inducere moliebantur, & maxime episcopos occidentis, quorum mores simplices erant, & sinceri. Dicunt enim corpus ecclesiæ minimè distrahi debere ob duas vuculas, easque in sacris literis nevtiquam scriptas, sed dicendum esse filium patri per omnia similem: vocem autem, *SVBSTANTIAM*, vtpote in scriptura non repertam missam faciendam esse. Verùm Episcopi, fraude istorum intellecta, eis, qui hæc dicebant, interdixerunt ecclesia, suamque mentem per literas Imperatori significarunt: dixeruntque se patrum, qui in concilio Nicæno conuenerant, filios & hæredes esse. Quòd si quicquam eorum decretis præclarissimè constitutis vel adijciant, vel detrahant, se ipsos plane spurios declaraturos, quippe cum patres suos insimulare viderentur. Verùm epistola ab ipsis ad Constantium scripta, exquisitam eorum fidei regulam apertius planiusque explicabit.

*Epistola Synodica ab Episcopis qui eo conuenerant,
ad Imperatorem Constantium conscripta.*

C A P. XIX.

*Concilij Arimini congregati epistola ad Constantium
Imperatorem conscripta.*

QVONIAM tum mādatum Dei, tum tuæ pietatis edictum ita postulat, idcirco ea, quæ olim de fide fuerint decreta, nostris suffragiis stabilienda iudicamus. Nam cuncti episcopi ex omnibus ciuitatibus ad occidentem sitis, Arimini in vnum conuenimus, vt & fides ecclesiæ catholice fieret illustrior, & illius aduersarii perspicuè deprehenderentur. Postquam igitur diu deliberatum est, placuit eam fidem, quæ ex antiquis ducta temporibus hætenus permanserit, quæque à prophetis, ab euangelistis, ab Apostolis denique per gratiam Domini nostri Iesu Christi, tui imperij defensoris, conseruatorisque valetudinis prædicata sit, firmè retinere, retentam perpetuò defendere. Absurdum enim, imò nefas certè videbatur, quicquam commutare in illis, quæ rectè vereque definita essent, quæque fuissent ab omnibus in Concilio Nicæno coactis, tui patris Constantini Imperatoris illustrissimi subsidio accuratè exquisita excussaque, quorum

THEODOR. HISTOR.

quorum denique doctrina & sententia per omnium hominum aures mentesq; peruasisset, palamq; esset prædicata. Cuius vnus doctrinæ vi Arii hæresis expugnata, prorsusq; extincta: cuius etiam adiuuamento, non ea solû, sed aliæ quoq; hæreses extirpatæ. Cui profecto aliquid adijcere tutum nõ est, & ab ea quicquam detrahere, periculosum. Quod si alterutrum istorum eueniat, erit tanta aduersariis impunitas, proposita, vt quod libeat, licenter exequantur. Itaque Vrsacius & Valens, quoniam iam pridem animos suos Ariano dogmate implicauerant, & nostra erant propterea communiõne segregati, non modò illos, vt eiusdem communionis, denuo fierent participes, pœnituit delictorum, quæ se admisisse sua ipsorum conscientia plane arguebat, verû etiam, vt ipsorum scripta testantur, veniam obnixè postulauere. Quibus de causis omnia eis crimina remissa fuerunt, atq; condonata. Ista quidem eo tempore gerebantur, quo concilium Mediolani habitum est, presentibus ecclesiæ Romanæ presbyteris. Cum igitur intelligamus Constantinum, principem certe omnium posterorum memoria post mortem celebrandum, diligenter elaborasse, vt fides illa Nicææ literis prodita, accuratissime perquisita explorataq; esset, absurdum sanè videretur, eo iam post acceptum baptismum vita defuncto, & ad tranquillitatem sibi debitam profecto, aliquid in ea nouare, & tot sanctos confessores ac martyres, qui huius doctrinæ authores inuentoresq; fuerunt, quiq; vt vetus ecclesiæ catholicæ poscebat institutû, omnino senserunt, inq; eo perstiterunt perpetuo, prorsus contemnere. Quorum fidem ad tui imperii tempora Deus per dominum nostrum Iesum Christum perduxit: cuius auxilio sic tuum creuit imperiû, vt vniuersi orbis terrarum gubernacula teneras. At contrà, miserabiles illi & animo præditi planè deplorato, nefario impetu incitati, se impiæ doctrinæ præcones denũciare, & totû veritatis institutum euertere studuerunt. Nam vt primû conciliû ex tuo edicto in vnû coibat, ij suæ fraudis inuolucrû retexerû: & simul atq; Germaniû, Auxentiû, & Caiû, qui seditione ac discordiã induxissent, pari opinionû varietate irretitos animaduertebãt, tentauerunt per dolum & tumultû aliquid noui decidere. Quorum doctrina, quanquã vna erat, tamen totã blasphemiarû turbã

longe

longe superauit. Verū vbi intellexere eos, neq; eiusdē opi-
 nionis esse, neq; in perditis eorū conatibus cū illis conspi-
 rare, ad nostrū confessum se transtulerunt: perinde ac si iam
 contrariā doctrinā scriptis mandare in animo heberent. At
 non longo tēpore pōst, eorum mētes sunt facile patefactæ.
 Quocirca vt status ecclesiæ non eiusmodi iactaretur flucti-
 bus, & omnia turba ac tumultu volutata miscerentur, per-
 cōmodum videbatur, vt tū vetera decreta firma stabiliaque
 manerent, tū isti à nostra cōmunionē excluderentur. Atq;
 ob hanc causam legatos ad tuā clementiā cū literis misimus
 qui te doceant, mentē ac sententiā concilii: quibus quoq;
 dedimus mandatum, vt autoritate in primis testimonioq;
 legum olim rectē sancitarū veritatē confirmarent, atq; adeo
 tuæ significarent æquitati, nō vt Vrsacius, & Valens dixe-
 runt, pacē fururā esse, si instituta ritē & legitime facta euer-
 tantur (qui enim fieri potest, vt pacis authores sint hi, qui
 pacis vincula ruperint?) sed disidium & seditionem inde
 cum in aliis ciuitatibus, tum in ipsa ecclesia Romana exci-
 tatum fore. Quamobrem tuam clementiam obtestamur, vt
 benignis auribus, ac vultu placido nostram legationē exci-
 pias: neq; permittas quicquam nouari ad cōtumeliā eorū,
 qui vita excefferint, sed nobis facias potestatem in his, quæ
 sunt à maioribus (quos quidem ingeniose & prudenter, spi-
 ritu sancto illis opem ferente, omnia transegisse cōstat) de-
 creta sancitaq;, firmē perseuerandi. Nam ea, quæ ab istis no-
 uata sunt, in credentium animis incredulitatem inserūt: in
 infideliū autem, crudelitatem. Obsecramus etiā, vt episcopis,
 qui in exteris regionibus vitā degūt, quiq; & ætatis ingraue
 scētis molestia, & paupertatis onere grauitè afflictiātur, tuo
 mandato copia fiat domū tuto reuertendi, quò ecclesiæ epi-
 scopis suis minimè destitutē maneāt. Porro aut istud præter
 cætera flagitam⁹, ne quid vel detrahatur veteribus decretis,
 vel omnino adijciatur, sed oīa, quæ à pia patris tui memoria
 ad hoc vsq; tēpus obseruata fuerūt, rata firmaq; permaneāt:
 neq; de cetero nobis quicq; de iis rebus facessas negocij, aut
 à nostris ipsorū ecclesijs nos abesse sinas, sed episcopi versen-
 tur cū suis ipsorū gregib⁹, vti precib⁹, & Deo sancte colēdo
 trāquillis animis vacēt, orentq; sedulo pro tua salute, impe-
 rio, & pace, quam Deus tibi sempiternā benignus largiatur.

Legati

THEODOR. HISTOR.

Legati nostri tum subscriptiones, tum nomina episcoporum ad te perferunt: qui etiam sacrarum literarum testimoniis tuam benignitatem ea, quæ ad decreta pertinent, satis accuratè docere possint. Hac epistola ad Constantium perscripta, & legatis cum eadem missis, qui multum apud Imperatorem autoritate & gratia poterant, quiq; Arianae sectæ principes erant, epistolam quidem acceptam Imperatori reddiderunt, sed legatos ipsos intromittere noluerunt: quippe Imperatoris animus, inquiunt, curis de Rep. susceptis districtus tenetur. Quod propterea ab istis factum est, quod putabant episcopos, quia longam moram ægrè essent laturi, desideraturiq; ad vrbes sibi commissas redire, coactos fore, vallum, quod contra hæresin struxerant, subruere disturbareq;. Sed frustrà hic conatus ab ipsis susceptus est. Nam generosi illi fidei propugnatores aliam denuò scripsere ad Imperatorem epistolam, orauereq; ut tum reciperet legatos, tum ipsos à concilio dimitteret. Quam epistolam in historiam etiam inseram.

Altera ad Constantium epistola.

C A P. X X.

Victori Constantio Imperatori Episcopi Arimini congregati S.

TVAE Clementiæ literas accepimus, Imperator sanctissime, ex quibus didicimus, tibi propter necessaria Reip. negocia, eo tempore non satis suppetiuisse ocij, cum legatis nostris colloquendi: nobisq; in mandatis dare, ut eorum reditum vsque eo expectemus, quoad tua prudentia intellexerit ea, quæ sunt a nobis cõuenienter maiorum nostrorum institutis decisa decretaq;. Cæterum iam per hæc literas confitemur, tibiq; confirmamus nos à nostro proposito & sententia nequaquam discessuros. Legatis etiam nostris, ut idem præstarent, imperauimus. Quamobrem rogamus te, ut placido vultu, literas hæc à nostra modestia ad te perscriptas legendas cures: quinetiam ea, quæ nostris legatis obeunda imposuimus, æqui bonique consulas. Illud præterea tua benignitas iuxta nobiscum intelligit, quàm tritis & acerba res sit, tot ecclesias in tuis istis beatissimis temporibus